

Entre poc i massa

Entre poc i massa

Instruccions per realitzar l'activitat:

1. Primerament heu de formar grups de 4 alumnes.
2. El professor/a us lliurarà a cada grup una còpia de 4 textos diferents on s'explica el començament d'un dia per a 4 adolescents de diferents països:
 - *Una noia de Cambotja (sud-est d'Àsia).
 - *Una noi de Guinea (costa atlàntica d'Àfrica).
 - *Una noia de Perpinyà (sud de França).
 - *Una noi de San Francisco (Estats Units).
3. Cada membre del grup llegeix el text que li ha tocat i exposa als companys/es la situació plantejada. Per buscar la informació important de cada text cal omplir el full que el professor/a us ha donat junt amb cada text.
4. Un cop feta aquesta primera part haureu de contestar, amb la col·laboració dels 4 membres del grup, les qüestions que es plantegen als fulls que porten per títol **Estudiem problemes**.
5. Al final de tot trobareu un espai en blanc per anotar les 3 idees més importants de tota l'activitat. Cal que expresseu amb claredat aquestes idees perquè les haureu d'exposar a la resta de la classe per posteriorment comentar-les.

Text 1

Koluen, Cambotja 06:30 del matí, 10 de febrer de 2004

Fa un moment que el pare m'ha cridat. Per la finestra veig les primeres llums del dia. Com cada any, per aquest temps el dia és clar.

Després de vestir-me crido als meus dos germans l'Ieng i el Khien. Hem d'afanyar-nos per anar cap a l'escola.

-Agafeu un plat i poseu-vos l'esmorzar!! - ens diu la mare.

-On és el pare?

-Ha portat el bou a pasturar.-respon la mare.

Arròs amb mongetes tendres i col, com cada matí. La mica de dinar que ens donen a l'escola abans de plegar al migdia no és gaire diferent. Ni tampoc el sopar!! Alguns cops, el pare va a pescar i a la nit hi ha peix fregit. Això si que és bo!!

I el dissabte amb l'arròs del dinar la mare hi posa pollastre. Aquest dia també m'agrada perquè a més a més no hi ha escola!!

Al cap d'una estona arriba el pare.

-Vinga família, que us acompanyo un tros de camí cap a l'escola!

Acabem l'esmorzar ràpid i el pare agafa els cistells per collir arròs.

-Chea, aquesta tarda m'has d'ajudar a l'arrossar. Encara queda feina per dies!!

Hem de collir l'arròs que queda. Si no ho fem aviat, els ocells i escarabats se'l mengen i també es pot podrir. Si no en recollim prou ens podriem quedar sense menjar.

El pare sempre diu que abans de la guerra era tot molt diferent. Ara molts dels camps estan abandonats perquè encara hi ha mines d'aquella guerra. Només podem conrear aquells que segur que no són perillosos i no estan senyalitzats amb aquests horribles cartells vermells. Per això l'arròs no ens sobra gairebé mai. Diuen que potser vindran uns estrangers amb unes màquines per treure les mines, però jo no se si creure-ho. Fa temps que ho sento!!

- Ei Kami!! En què penses?

- No res pare, estava despistat!

- Fins després!!

El pare agafa el trencall i es dirigeix cap els arrossars. A la tarda aniré a ajudar-lo.

Text 2

Conakry, Guinea

7:45 del matí, 10 de febrer de 2004

Ja fa una bona estona que hi ha soroll a la sala. Les infermeres han començat la ronda. Em sembla que avui no tinc febre, però ja estic cansada i tot just només he obert els ulls.

-Hola Kibu!! Com et trobes avui?

-Potser una mica millor.

-A veure el teu front. Ara no tens febre!! Això és bona senyal!! Aquí et deixo les pastilles que t'has de prendre ara amb la llet i les galetes. D'aquí una estona passarà el metge a veure a les malaltes d'aquesta sala.

-Saps quan vindran els meus pares a veure'm?

-No, però potser venen diumenge. És el dia que hi ha més visites.

Ja fa dues setmanes que sóc en aquest hospital i només m'han vingut a veure un cop. Això m'entristeix, però ho comprenc. Vivim tan lluny i la mare té sempre tanta feina al camp i cuidant els meus tres germans petits.

-Vinga Kibu, no et despistis!! Beu la llet i empassat les pastilles. El metge està apunt d'arribar.

-Ara mateix ho faig!!

És ben avorrit això d'estar en un hospital, però també té coses bones. Cada dia mengem tres cops. Al migdia donen arròs amb una mica de pollastre i a la nit un vol de sopa!!

El metge m'ha dit molts cops que em vaig posar malalta perquè no menjava prou. Diu que tinc els ossos de les cames dèbils i una mica deformats per culpa de no alimentar-me prou bé. Jo no se si creure-ho. Això no em fa cap mal i els pares em donaven de menjar almenys un cop la majoria de dies. Ara, sí que és veritat que gairebé sempre em quedava amb gana. Ui!! que ve el metge!!

-Hola Kibu!! Com estàs?

-Bé!!

-Incorporat que escoltaré la teva respiració. Respira fort per la boca. Això sona millor que al principi però encara en tens per uns dies. Fes cas de les infermeres. No trigaré gaire en tornar a visitar-te.

-Adeu!!

Em cau simpàtic aquest metge!! El dia que vaig arribar aquí gairebé no podia respirar i tenia molta febre. Ja feia uns quants dies que em cansava molt i no tenia ganes de fer res. Un dia que em va visitar, quan em vaig començar a trobar millor em va explicar que tenia uns microbis als pulmons que m'havien afectat molt perquè estava mal alimentada. Jo crec que entre les pastilles i el bon menjar que em donen aquí, ben aviat podré tornar al poble i a l'escola. Enyoro la família, els amics i, fins i tot, l'escola.

Text 3

San Francisco, Estats Units 7:15 del matí, 10 de febrer de 2004

Quina mandra més horrorosa!! Amb el dia que m'espera encara tinc menys ganes d'aixecar-me.

-Bon dia, Frank!! No facis més mandres, d'aquí poca estona has de marxar cap a l'Institut amb la mare.

-Ja vinc, pare.

-Mentre et dutxes i et vesteixes t'escalfo la llet.

Amb la gana que tinc de bon matí, no em puc treure del cap els esmorzars que em feia la mare abans: un parell d'ous ferrats amb 3 o 4 trossos de cansalada i patates fregides. Quin gust!! Des que vaig a aquest metge nou només puc esmorzar cereals amb llet. I a més descremada, no com abans!!

-Hola Frank!!

-Hola pare!!

-Vas acabar tots els deures ahir a la nit?

-Si, però el de naturals es va passar, dos qüestionaris per contestar i a més a més s'havien de consultar unes pàgines web per trobar la informació.

-I de què anava?

-De tot allò de l'energia!!

-Ara ho recordo, avui et vinc a buscar, espera'm!!

-Per què?

-Aquesta tarda et toca visita al metge.

-Però si hi vaig anar fa dues setmanes!!

-Si però ja saps que et vol veure sovint. Diu que el tractament és molt llarg.

Quina mala sort!! Des de que em va agafar aquell ofec fent gimnàstica a principi de curs que no em deixen tranquil. El metge diu que tinc molt colesterol i que em sobren uns quants quilos, i només per això, m'ha prohibit moltes coses de menjar, com els deliciosos esmorzars d'abans i moltes coses més. També em fa anar al gimnàs tres dies a la setmana. La veritat és que jo no em trobo malament però ell sempre diu que si no li faig cas puc tenir molts problemes de gran i fins i tot morir-me de cop d'un atac de cor.

-Pare, agafaràs tu els papers pel metge, on apuntem el que menjo?

-No cal, ja els duré jo. Tu només cal que t'esperis a la sortida de l'Institut. Ja saps que de vegades em retardo perquè l'autopista està plena de cotxes.

-D'acord, pare.

Text 4

Perpinyà, França 07:15 del matí, 10 de febrer de 2004

Fa uns minuts que ha sonat el despertador. M'hauria d'aixecar!! Després de vestir-me vaig cap a la cuina. El pare ja està preparant torrades.

-Vinga Anna, que faràs tard!!

Hem preparo unes torrades amb mantega i melmelada, i un got ben ple de llet i cereals de xocolata.

-Pare, no em facis l'entrepà d'esmorzar gaire gran, si us plau.

-No em vinguis amb la mateixa història de sempre Anna, que a la teva edat s'ha de menjar molt.

Espero que em faci una mica de cas, perquè el que em ve més de gust és gastar-me uns quants euros comprant xuxes al bar de l'Institut. Després dels pesats de català i de ciències és el mínim que em mereixo.

-El dinar ja te'l prepararàs tu, oi Anna? Avui al migdia no hi serem ni jo ni la mare. A la nevera tens la verdura o les lletnies i un parell de bistecs.

-Si pare, no et preocupis!!

Em menjo l'esmorzar ràpid i vaig a l'habitació a agafar el que necessito per anar cap a l'Institut.

-Adéu pare!!

-Que vagi bé Anna, ens veiem al vespre!!

Baixo cap al carrer i començo a caminar cap a l'Institut, quina mandra!! Sort que ja és dijous. Al girar una cantonada em trobo una companya de classe.

-Ei, Carla!!

-Hola Anna!! Com va?

-Bé mira, amb ganes que arribi demà.

-Què heu quedat amb la colla de tercer per sortir?

-Sí, dèiem d'anar al cinema a veure aquella del Tom Cruise.

-Ei, perfecte!!

Què bé!! Demà al cinema amb les col·legues!! Em compraré una paperina d'aquelles enormes de crispetes i portaré un parell de xocolatines.

Informació que cal extraure de cadascun dels textos:

1. Descriu breument en quin tipus de lloc viu i que fa el protagonista de la història?

2. Consideres que el protagonista de la narració té algun problema amb la seva alimentació? Per què?

3. Té algun problema de salut? En cas afirmatiu explica'l.

Estudiem problemes

1-Situem-nos i opinem

a) Tenint en compte la quantitat d'aliments de que disposa cadascun dels protagonistes de les històries i la dieta pròpia de les persones del lloc on tu vius, creieu que al vostre entorn algú pot patir problemes de salut com els que s'expliquen a les històries? En cas afirmatiu concreteu a quin dels 4 casos us referiu.

b) Com heu pogut comprovar en les lectures, la disponibilitat d'aliments és molt diferent d'uns països a uns altres del món. Descriviu les causes d'aquesta situació. Considereu justa l'existència d'aquestes diferències? Per què?

2- Cercant solucions de portes en fora.

a) En la pregunta anterior heu pensat en algunes de les causes que poden provocar la manca d'aliments en diverses parts del món. Mireu de pensar en una solució que es podria aplicar per a cadascuna d'aquestes causes.

b) A continuació hi ha una llista d'accions que es poden emprendre per solucionar el problema de la manca d'aliments que hi ha alguns països. Llegiu-les i penseu quines són adequades i quines no ho són per tal de solucionar aquest greu problema. És molt important que argumenteu a la tercera columna del quadre les vostres decisions.

1- Implantar en altres llocs del món els tipus de conreu que hi ha en els països més rics.

2- Augmentar les àrees de regadiu.

3- Portar aliments des dels països rics als pobres.

4- Desenvolupar sistemes més moderns de transport i emmagatzemament d'aliments.

5- Cercar solucions als conflictes bèl·lics que hi ha en diversos països.

6- Obrir les fronteres dels països rics perquè hi puguin entrar els habitants de les zones més deprimides.

7- Desenvolupar sistemes de cooperació i solidaritat entre països rics i pobres.

Nº de frase	Pot ser una solució adequada? SI / NO	Argumentacions
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

c) Afegiu algunes solucions que no estiguin al llistat anterior i que creieu que poden ser útils.

d) Durant el curs passat un grup d'alumnes de 3r d'ESO d'un IES de Catalunya va fer un debat sobre les causes de l'escassetat d'aliments que es pateix en alguns països. Entre els alumnes hi havia una gran diversitat d'opinions. A continuació hi ha 4 afirmacions ben diferents pronunciades per alumnes d'aquell grup durant el debat. Llegiu-les i completeu el quadre que hi ha a continuació de la mateixa manera que heu fet amb l'anterior.

1- Als països menys desenvolupats hi ha pocs aliments perquè en els rics n'hi ha masses.

2- L'economia dels països més rics, com França o Estats Units, ha crescut gràcies a l'explotació de recursos naturals i humans d'altres països més pobres. Aquest fet és la causa de la manca d'aliments en aquests països.

3- Els països on hi ha gent desnodrida és perquè no treballen prou i no utilitzen tecnologia moderna.

4- Els països en que hi ha problemes de malnutrició tenen molts pocs recursos i la seva pobresa no té res a veure amb el major desenvolupament que hi ha a d'altres indrets com França o Estats Units.

Nº de frase	És una causa del problema? SI / NO	Argumentacions
1		
2		
3		
4		

e) A què creieu vosaltres que es deuen aquests problemes de manca d'aliments?

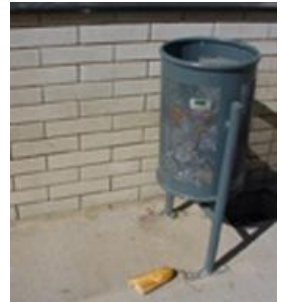
3- Cercant solucions de portes endins.

Observeu aquesta imatge feta al pati d'un IES després de l'hora d'esbarjo.

a) Heu vist algun cop alguna cosa semblant a la fotografia? On?

Quina idea us suggereix aquesta imatge? Per què?

b) Algunes de les persones que llencen menjar estan malaltes. Sabeu a quin problema de salut ens referim? Explica els seus símptomes i possibles conseqüències.

c) Per què molts d'aquests símptomes són semblants als de les persones que pateixen malnutrició?

d) Deixant de banda el menjar llençat per persones amb aquesta malaltia, creieu que al lloc on viu es llença menjar? Expliqueu alguns exemples.

e) Llegiu els dos casos que hi ha a continuació:

A Burkina Faso (Àfrica) algunes venedores de peix van poder comprar caixes isotèrmiques (que conserven la fredor) gràcies als diners donats per una ONG. Així, un cop plenes de gel, poden transportar de 10-15 Kg de peix a les bicicletes, que arriba en molt bon estat al mercat de Boromo. D'aquesta manera han aconseguit guanyar el doble de diners que abans i comprar força més aliments per a les seves famílies.

A Nicaragua (Amèrica del Sud) un grup d'agricultors han aconseguit construir dues petites sitges metàl·liques gràcies als diners d'unes donacions. Cada sitja pot emmagatzemar 550 Kg de blat de moro. La quantitat suficient per a l'alimentació de 10 persones durant un any. Abans, la humitat i els insectes feien malbé més de la meitat d'aquesta collita.

-Les situacions plantejades han suposat una millora en la nutrició de les persones implicades. Per què?

-Us sembla que podríeu contribuir a algun tipus d'iniciativa semblant? Com? Estaríeu satisfets de fer-ho? Per què?

4- Conclusions:

-Anoteu **les 3 idees que considereu més importants** de tot el que heu fet a l'activitat 10: